

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (освітньо-професійний)
Кафедра	Графіки	Рік навчання	4
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	7
РОБОТА В МАТЕРІАЛІ Семестр 7 (осінь 2022)			
Викладач	Яхін Ільдан Ізмаїлович		
E-mail	Yakhin46@ukr.net		
Заняття	Дистанційно за розкладом		
Консультації			
Адреса	ауд. 10 майстерня ліногравюри і ксилографії, поверх 0, корпус 1, вул. Мистецтв 8		
Телефон	057 706-03-50 (кафедра)		

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Заняття та консультації з викладачем відбуваються дистанційно згідно до розкладу у визначені дні та години. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є листування електронною поштою. В разі необхідності додаткової консультації, ескізи робіт студентів можуть бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Умови листування:

1) у листі обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — КП/Гр) та ім'я автора — анонімні листи розглядатися не будуть; 2) файли підписувати таким чином: *прізвище, назва дисципліни, тема завдання*.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного вивчення дисципліни студенти використовують весь комплекс знань з фундаментальних дисциплін «Рисунок», «Академічний живопис», «Робота в матеріалі» навчання, «Кольорознавство», «Загальний курс композиції», які вони вивчали протягом 1–3 рр. навчання.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Методичні рекомендації

1. Іващенко О.В. «Робота в матеріалі»: методичні рекомендації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» Харків : ХДАДМ, 2020.

2. Христенко В.С. Техніки авторського друку. Навчальний посібник. ХДАДМ — Харків: Колорит. 2004

3. Дидактичний матеріал (естампи майстрів, курсові роботи студентів) з методичного фонду кафедри.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Папір для ескізів, для створення графічних оригіналів, необхідні інструменти і матеріали: олівці, пензлі, інструменти для роботи в техніках «офорт», «лінорит», «літографія», фарби – акварель, гуаш, акріл, типографські, олійні і офортні фарби, кольорові олівці, м'які графічні матеріали (пастель, вугіль, сангвіна, сепія), лінери, маркери тощо. Також необхідні знання та вміння працювати з цифровою технікою (програми Adobe Photoshop, Adobe Illustrator).

Обладнання для друку естампів: офортні станки, позолотні преси і інше, необхідне для роботи устаткування знаходяться в відповідних лабораторіях. Для опанування дисципліною необхідно мати наступні матеріали та інструменти окрім вищезазначених: папір, фарбу типографську або фарбу олійну, мастихін, валик для розкатки фарби, скипидар, ганчір'я.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Робота в матеріалі» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми, технікі виконання — друкарські (офорт, лінорит, літографія, шовкодрук, монотипія, трафарет, діатипія), а також класичні мануальні (ручні) графічні техніки (рисунок, пастель, акварель, гуаш) є вибірковими компонентами освітньо-професійної програми.

Мета дисципліни — оволодіння фаховими компетентностями спеціальності, такими як:

— **Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту (ФК1);**

— **здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями (ФК3).**

— **Здатність презентувати художні твори у вітчизняному та міжнародному контекстах (ФК9);**

А також загальними компетентностями, такими як здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК11).

Головною задачею, яка ставиться перед студентом у VII семестрі є вільне втілення свого творчого задуму за допомогою графічних технік застосовуючи навички та знання, отримані з дисципліни «Робота в матеріалі» на 1–3 курсах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

— **чітке усвідомлення щодо процесу створення композиції в обраної графічній техніці;**

— **особливості створення ескізу під конкретний вид графічної техніки;**

— **особливості кольороподілу в процесі створення багатокольорового графічного твору;**

— **характерні особливості друку офорту, літографії, лінориту, монотипії, шовкографії, діатипії, особливості створення композицій в мануальних графічних техніках;**

уміти:

— **фахово організувати процес роботи над створенням друкарських форм;**

— **працювати з необхідним обладнанням, інструментами і матеріалами;**

— **фахово організувати друкарські процеси;**

враховувати технічні особливості і образотворчі можливості мануальних графічних технік;

мати навички:

- більш-менш чіткого осмислення концептуальних засад майбутнього графічного твору;
- творчого підходу в розробці ескізів та оригіналів;
- використання знань та вмінь, набутих в ході навчання;
- оформлення робіт та організації експозиції.

Програмні результати навчання

На підставі набутих на четвертому курсі у межах предмету «Робота в матеріалі» компетентностей студент має демонструвати знання та навички з мистецької та освітньої діяльності, такі як: -----

- вміння професійно використовувати знання і навички, набуті в період навчання для створення високоякісного графічного твору.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальним планом підготовки бакалаврів денної форми навчання, викладання «Роботи в матеріалі» передбачено у VII -VIII семестрах в обсязі 9 кредитів ECTS (270 годин). Із них: лекцій - 8 годин, практичних занять - 117 годин, самостійної роботи 145 годин. Навчальним планом підготовки бакалаврів заочної форми навчання, викладання «Роботи в матеріалі» передбачено у VI I-VIII семестрах в обсязі 9 кредитів ECTS (270годин). Із них: аудиторних занять 31 година, самостійної роботи 239 годин. Структура дисципліни містить 1 тему та складається з 2-х модулів.

ТЕМА ВІЛЬНА

МОДУЛЬ 1

Тема 1. Завдання 1.

Виконання кольорового ескізу на обрану тему для графічної техніки, яку студент обирає самостійно (друкарська або мануальна).

- Формулювання художньої ідеї твору.
- Розробка авторської концепції рішення теми.
- Робота над ескізами, пошук образотворчих засобів рішення теми.

МОДУЛЬ 2

Тема 1. Завдання 2.

Виконання графічних оригіналів:

- Підготовка друкарських форм.
- Друк оригіналів.

Виконання оригіналів в мануальних графічних техніках.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних занять. Практичні заняття здійснюються у вигляді практичної роботи над розробкою ескізів за темою, виготовленням друкарських форм, друку естампів, створенням графічних

оригіналів. Самостійна робота студентів спрямована на збір необхідної інформації, вдосконалення затвердженого ескізу, отримання високоякісного графічного оригіналу.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзаменаційні перегляди. Для отримання семестрової оцінки необхідно пройти рубіжні етапи контролю у формі модульних переглядів результатів виконання практичних завдань студентів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно		А	A+	98–100	задовільно	64–74	D
	90–100		A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B			незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C					

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу.

Вітається власна думка за темою заняття, креативність студента, аргументоване відстоювання позиції та толерантне відношення до колег.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин неприпустимо (причини пропуску мають бути підтвержені). Запізнення на заняття не вітаються.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (під час композиційного пошуку рішення теми, виконанні ескізів та оригіналів). Жодні форми порушення академічної доброчесності неприпустимі. Якщо під час рубіжного контролю помічені елементи плагіату, студент втрачає право отримати бали за виконане завдання.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Семестр 7: Тема вільна

Тиждень	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	лекція	Видача завдання, його умов, мети. Перегляд робіт попередніх років із фонду.	4		

2	практичне	Обговорення ідеї, концепції творчого задуму, засобів, які б найкраще розкривали тему	4		
3	практичне	Обговорення адекватної до теми графічної мови (графічної техніки)	4		
4	практичне	Робота над ескізами, пошук варіантів композиційних схем	4		
5	практичне	Робота над ескізами, обговорення адаптивності ескізу під конкретну графічну техніку	4		
6	практичне	Робота над ескізами, уточнення деталей, окремих фрагментів композиції	4		
7	практичне	Робота над ескізами, зведення до цілісного композиційного рішення	4		
8	практичне	Продовження роботи над повнорозмірними ескізами, картонами	4	Модульний перегляд	
9	практичне	Завершення роботи над повнорозмірними ескізами, картонами. Паралельно студенти виконують підготовчі роботи для друкарських процесів, готують матеріали для роботи в мануальних техніках	4		
10	практичне	Підготовка друкарських форм, робота над виконанням графічних оригіналів	4		
11	практичне	Підготовка друкарських форм, робота над виконанням оригіналів	4		
12	практичне	Підготовка друкарських форм, корекція, пробні відбитки, виконання графічних оригіналів	4		
13	практичне	Корекція друкарських форм, друк, завершення роботи над графічними оригіналами	4		

14	практичне	Друк оригіналів естампів, завершення роботи над графічними оригіналами	4		
15	практичне	Оформлення графічних оригіналів у паспарту. Монтаж експозиції	4		
16				Екзаменаційний перегляд	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Модульний перегляд	0–40
2	Модульний перегляд	0–60
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

90–100 балів («відмінно» за національною шкалою, **A** — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, крім того, брав участь та переміг (посів 1–3 місце) у міжнародних або усеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з мистецтва або дизайну.

82–89 балів («добре» за національною шкалою, **B** — за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.

75–81 балів («добре» за національною шкалою, **C** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.

64–74 балів («задовільно» за національною шкалою, **D** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).

60–63 балів («задовільно» за національною шкалою, **E** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).

35–59 балів («незадовільно» за національною шкалою, **FX** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного та теоретичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому

випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота для виконання усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна перездача.

1–34 балів («незадовільно» за національною шкалою, **F** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів дисципліни, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевірками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за мистецьку активність студента під час навчання: участь у всеукраїнських художніх виставках, конкурсах та олімпіадах. Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Касіян В.І. Мистецтво графіки. – К., 1960
2. Фаворский В.А. Литературно- теоретическое наследие. – М., 1988
3. Кибрик Е.А. К вопросу о композиции. О композиции. – М., 1959
4. Павловский С.А. Теория изобразительной формы. –М., 1971
5. Иттен И. Искусство формы. –М., Издатель Д.Аронов, 2006
6. Иттен И. Искусство цвета. –М., Издатель Д.Аронов, 2007
7. Звонцов В.М., Шистко В.И. Офорт. История. СПб., Аврора, 2000
8. Богомольний Н.Я., Чебикін А.В. Техніка офорта. – К., Вища школа, 1978
9. Іващенко О.В. «Робота в матеріалі»: методичні рекомендації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» Харків : ХДАДМ, 2020.
10. Хрістенко В.Є. Техніки авторського друку. Навчальний посібник . ХДАДМ – Харків, Колорит, 2004
11. Еремін В.А. Работа над эстампом в графической мастерской. 1989. - 36 с.
12. Зорин Л. Эстамп. Руководство по графическим и печатным техникам. — АСТ, Астрель, 2004. — 112 с

Допоміжна:

1. Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие. – М., Прогресс, 1974
2. Серов Н.В. «Колір культури: психологія, культурологія, фізіологія» — Санкт-Петербург: Мова, 2003 — с.672

